

« ... menneskene vil kunne skue inn i det åndelige og se Kristus og vite at han er der»

Rudolf Steiner

For 100 år siden, under sitt besøk med «Folkesjelsforedragene» i Oslo i juni 1910, holdt Rudolf Steiner også et offentlig foredrag – trolig det eneste – om Kristi tilsynekomst i den eteriske verden (de fleste medlemsforedragene om dette temaet er samlet i GA 118). Vi gjengir her siste del av Steiners betraktninger over vår tids Damaskus-hendelse, eller «Kristus i det tyvende århundre», som foredraget het. Det fant sted den 13. juni 1910 i Brødrene Hals' foredragslokale, og kan leses i sin helhet i boken *Nordens folk mellom øst og vest*, Antropos Forlag 1999. Red.

Med åndsforsterket klarsynte øye skuer Åndsvitenskapen en epoke som i tid ligger i umiddelbar nærhet av vår egen, hvor visse tidligere hendelser vil bære frukt. Alle sjeler som i løpet av middelalderen bearbeidet Kristus-impulsen i seg, som opplevde middelalderens dype kristne mysterier, vil da erfare Kristus-impulsen slik Paulus gjorde: «Ikke jeg er det som lever, ikke jeg er det som arbeider i meg, det er Kristus». De vil se sitt eget indre gjennomlyst av Kristus-lyset. Dette er det viktige faktum som det må pekes på. Denne kjensgjerningen kan forutses av åndsvitenskapen med like stor sikkerhet som en sol- eller måneformørkelse av astronomien. De som dengang opptok Kristus-impulsen i sjelen, som i paulinsk mening gjennomtrengte viljen, følelsen og tenkningen med den, de vil komme igjen. Og fruktene av deres gjenfødelse vil vise seg ved at det som de gjennomlevde dengang, lever opp på nytt som kraft i sjelene deres. Hvordan vil så dette skje?

Åndsvitenskapen viser oss at i forholdsviss nær fremtid, og deretter mer og mer inn i det kommende årtusen, vil en ny åndskraft i menneskets indre utvikle seg som et alment fenomen, en kraft som man ikke kan betegne på annen måte enn ved å henvise til den nevnte kjensgjerning, slik den først viste seg som en

naturlig evne hos Paulus. Paulus kunne ikke overbevises gjennom alt det han hadde hørt fortelle om Kristus Jesus på det fysiske plan i Palestina. Men ved at han gjennom sine åpne oversanselige erkjennelsesorganer, gjennom naturlig klarsyn skuet det som vi betegner som Damaskus-begivenheten, ble det ble klart for ham at Kristus hadde levd og var gjenoppstått. Da ble Kristus til kjensgjerning for ham gjennom indre erfaring, den Kristus som hadde fullbyrdet mysteriet på Golgata. De som hevder at tilsynekomsten ved Damaskus bare var en visjon, de hevder samtidig at den viktigste kjensgjerning i den vestlige kultur, Kristi religion, beror på en tom visjon. Paulus sier at han har forstått Kristus i det indre og at han derfor kan se noe helt nytt, noe som ligger til grunn for verden og som han tidligere ikke hadde kunnet se.

Enkelte mennesker vil utvikle seg til å kunne skue på samme måte som Paulus ved Damaskus. Vi står i det 20. århundre foran en ny åpenbaring av Kristus utfra den åndelige verden. Mennesker vil stå frem, til å begynne med noen få, deretter stadig flere og flere, som vil se hvordan det åndelige som også er i dem selv, lever og vever der ute rommet, på samme måte som de ser at den materien de også bærer i sitt materielle legeme, lever og vever i rommet der ute. Og for dem vil det som Zarathustra lærte bli til sannhet når Damaskus-tildragelsen viser seg for dem som egen erfaring, når de ser ut i rommet og i et åndelig lys skuer tilværelsens opprinnelse, som vårt eget sjelelige og materielle vesen selv stammer fra.

Vi står altså ved inngangsporten til en ny historisk utvikling, en ny åpenbaring av Kristus. Kristus-impulsen virker videre på den måten at hemmelighetene ved Kristi eksistens er det siste sjelene opplever som egen erfaring.

Fysisk var Kristus kun én gang på jorden, det viser åndsvitenskapen oss, og det ville være å misforstå hele Kristi vesen dersom man trodde at et fysisk vesen som kan kalles en Kristus kunne vise seg for annen gang. Her står vi ved selve omdreiningspunktet. Kristus-impulsen lar stadig nye evner oppstå i menneskesjelen, og for disse nyoppvåknete evnene vil Kristus åpenbare seg mer og mer. Kristus har ikke gitt sin impuls for stadig på ny å måtte komme tilbake i fysisk skikkelse og dermed la menneskeheten forbli på et punkt i utviklingen hvor den allerede har befunnet seg. Menneskehetens evne til å skue ham åndelig er vekket til live. Han er kommet for at menneskeheten skal forstå ham i åndelig betydning og ta imot ham i en stadig høyere betydning. Vi står altså foran en åndelig Kristus-åpenbaring; den vil sende menneskene åndens lys, og dette vil gi menneskene kraft til stadig mer å forstå Kristus. Særlig åpner Kristus-impulsen opp for sikkerheten om at våre inkarnasjoner i fremtiden ikke vil vekke en stadig større trang i oss til å befri oss fra tilværelsen, men derimot til å gjennomtrengte den stadig mer. Kristus-bekjennelsen er en oppstandelsesreligion, i motsetning til buddhismen, som er en forløsningsreligion.

Dette er budskapet som åndsvitenskapen eller antroposofien kan gi vår tids menneskehet: at vi står foran en ny åpenbaring av Kristus. Vi står overfor det faktum at nye er-

kjennelsesevner litt etter litt vil bli en realitet i menneskesjelene, og at menneskene vil kunne skue inn i det åndelige og se Kristus, og vite at han er der. Nye erkjennelsesevner vil utvikle seg, gjennom dem vil den evige, levende Kristus åpenbare seg, først for noen få, så for flere og flere og til sist for alle de mennesker som går denne veien. Det er budskapet som åndsvitenskapen vil gi Vestens folk. Og i grunnen er åndsvitenskapen ikke annet enn noe som vil gjøre oss oppmerksom på denne store kjensgjerningen vi ikke må tillate oss å overse. Menneskene skal kunne forstå det som kommer til å skje. Å forberede denne nye åpenbaring, å gjøre et forberedende arbeid i den vestlige kultur for det 20. århundres Kristus, det er hva antroposofien, den moderne åndsvitenskapen vil. Den vil være en tjener for menneskeheten i dens utvikling.

Slik Kristi forløper måtte si: Endre deres sjels-forfatning, for himmelens rike er kommet nær – det vil si: inn i menneskets sjeleliv –, så må nåtidens åndsvitenskap si: Endre sinnelaget, gi akt på det som melder sin ankomst i menneskesjelene, hvor en ny kraft oppstår, kraften til en ny skuen. Gi akt på dette, endre deres sjefsforfatning. – For et menneske som gjennomtrenger seg med Kristus-impulsen blir det mulig å trenge inn i det eviges og uforgjengeliges rike. Og så sammenfatter vi vår betraktning med ordene:

Vesen stiller seg ved vesen i rommets vidder,
vesen følger på vesen i tidenes løp.
Forblir du i rommets vidder, i tidenes løp,
så er du, menneske, i forgjengelighetenes rike.
Men over dem hever din sjel seg mektig,
når den anende eller vitende skuer det uforgjengelige,
hinsides rommets vidder, hinsides tidenes løp.

*Wesen reiht sich an Wesen in Raumesweiten,
Wesen folgt auf Wesen in Zeitenläufen.
Verbleibst du in Raumesweiten, im Zeitenlaufe,
So bist du, o Mensch, im Reiche der Vergänglichkeiten.
Über sie aber erhebt deine Seele sich gewaltiglich,
Wenn sie ahnend oder wissend schaut das Unvergängliche
jenseits der Raumesweiten, jenseits der Zeitenläufe.*